

ВЕЛИМИР АБРАМОВИЋ

ЕМСЕП

ПЕСМЕ

МОЛИТ • БЕОГРАД

1967

— Мотор, те поезија,
ко си ти, Никадор?
— Скућен лав.

О ПЕСНИЦИМА

Болесник јури мимо дрвећа,
газећи преко сунчаног цвећа,
и једно мало гле: Д Е М О Н!
Љермонтов га перцетом гађа,
а у перу Михаил се рађа.
За Дикаса, то је нова грађа.

Сликарство бежи испред кичице,
уметници сад лепе сличице.
И Дорјан карминише, пудерише
своје душе насликане кише.
Сад је Паскал, сад су мисли,
нема Рембоа више.

Корача гусар ка храму Пантеона
ал не лађе ништа до Стивенсона.
— Где се благо крије? — Говори!
Од беса једва он прозбори:
— Дубоко у земљиној кори!

И није писца срамота да лаже,
ал сад ће све да каже.
Ево га:
Русо Жан-Жак, како сам себи очи маже!

ЈА

Буђење презире сан,
из вечери наслућујем нови дан.
Износе мене
на видело кивно, на разневљен суд,
а не могу побећи,
јер нисам луд.
Данас је потоп! Данас се нема куд!

ГАНГРЕНА

Докторе, боли ме зуб.
На талон слете скувани пуб
Светло се гаси,
докторе, спаси!

Лептирица, ноћна вампирица,
прва ми из зуба пије крв.
Гангрена, ах што волим!
Што нисам вампир
не могу да преболим.

ЛОВ НА ТУНЕ

Хеј, па то су валови!
Није чудо што штекћу,
имају право у суштини
што приговарају дубини.

Крећу ка смећу играчи цвећа.
У цепу шта им смета?
Осмина пролећа или лета?
Шкољке костобољом помућене
вуку се, пребијене.

Овај пут видео нисам,
случајно на њега дођох,
могао сам га и проћи,
па на други доћи:
земља је путева пуна.

Обриси туна
зракопловом хитају кући:
ручак их чека.

ВРУМ

Кућом стати на средину овог света,
каква штета, каква штета!

Тај што буљи нека приђе,
што се мене тиче,
може и да сиђе.
На располагање му дајем
(говорим као да лајем)
триста и један брод,
прозор и милихброт.

Оваква пажња, нека се зна,
у ногама је у ствари црвена.
Уосталом, зелена или плава,
главно је: *кружи јој глава.*

ЕСЕЈ О МОМ ПРИВАТНОМ ПРОБЛЕМУ

Развијање ћуди код мајмуна људи
закопчано јесте без икакве кресте.
Чија је то кока постала разрока,
што по цео дан барску воду лоче,
а не зна да је унутра фока?
Пламене ћуди пламте сад код људи,
да нико не би смео постати у себи бео.
Чувени су градови, окружени кугом,
путници несачувани, умрли несахрањени,
рођени неостварени, скочили недоскочени.
И тако даље — рече воз.

ЛАМПА

Лампо моја,
сијалицо света,
очију гладних данас ниси мета.
Тај револвер што ти смета склони,
у кутију га стави
па га задави!

Твоје су жице као у птице.
Мрежастом виком везасмо очи.
У руци држиш све своје жлице,
док око ти прозирним мраком крочи.

Ипак су здраве твоје очи.

ХАЦИЈЕ

Можда нећу имати срећу:
хације на пут спремају се већ.
Али нек им буде.
Меку им нуде,
Медином се диче до неба.
И даље од неба треба им хлеба.

Пророк још спава,
пророк се буди.
О, да ли ће ко његове
упознати ћуди?

ВИКА ТРАВЕ

Није срце само оно што квари,
већ вика траве око олујне главе
што у мучном стомаку
неће да се свари и смрачи.
Сечење бутина на дрвари,
то је посао који привлачи.

ХОД

Улицом поља,
низ круну хлада одвајкада
труне атрибут млад.

Гадови шиште:
Прежите коње!

Здраве убице одлазе
скривалицама по улицама.
Обраслим тарабама
вуче се скривена скрама
из оне приче штуре или миле
где небо лије крокодиле,
а у напуклом зецу
лежи избушен грм.

ПЛУМДУМ

Свугде се чују гласови
у овој целини,
реч и тасови
тегле другу кугу руке.

Колеру траве
гледајте као мраве
и кобајаги биће све у реду
у петак, суботу или среду.

Мислећи да сви босоноги спавају,
тајни пси свакога рањавају.

ПРЕЧКЕ

Душек и чаршав,
летње сардине,
монструми живописне тмине
тунелом у возу се возе.
Поред тунела су козе.
Оне су плата.
Пречке у шуми пате,
хеј, брате! —
Премда су ми кућу изгризли црви,
опет од њих све врви.

КИШЕ

Крваве крви нема више,
клозети далеко нису
још само кише, кише
спирају вечерњу мису.

ЕКСЕР

Одејај на бранику
дугином бојом се гаси.
Ексеру, боље нас ти спаси,
шасију прикуцај у здравље!
Твоје су ноге медене
ципелице ледене,
ти певаш народу,
парираш октоподу,
ти си уопште генијалан.
евентуално комерцијалан.

ПАЖЊА!

Човек ми иде,
борови глуми,
аути чисти, али скупи,
мирис кроз оазу трчи.

Чедан крај,
гуштера мравињак пун.
Вуче на страну пут
прочешљан, травнат и жут.

Шут мирно голове чисти,
мреже причести клече у реду,
средом се сређују људи у среду,
приштева град је пун.

Мува на дасци нокте сече,
одмах до муве је вече.
Шкљоцнула брава.
Пажња! Глава се сече.

ОГЛЕДАЛА ~~КАО~~ ОГЛЕДАЛА

Огледалом туците децу,
огледајте огледалци
огледалска равна поља.
Огледалом сви се служе.

Напред, друже,
огледалом убиј вука,
огледалом око струка.
Огледалце, зрцалце,
је ли тебе снашо кук?

Огледала су као огледала,
ледна поља, ледом опасана,
сличе огледалима шуме банана.
Сеците вене само огледалом REX!

Огледало на челу,
огледало у уху,
огледало у пазуху.
Огледалских длака нико на свету нема!

ЈЕЗИК ЗЛАТА

Опет су у парку народне банке
зелена трава, шарене странке.
Те паре, те ногаре!
Ма није могуће да је то тако,
схватите то овако или лако.
Моја част његове куће,
макар било вруће,
опет одлази
носећи крстове ручне.

Злато у каси,
прасе на тацни.
Језиком мљаци,
уживај, сам црева једући,
отроваћеш желудац,
пући ћеш као судац.
Крашка поља, крашке долине,
о, прасе, мој сине!
Буди добар па се не туци,
поново завесе на очи навуци.

Дошао до јаме и у њу пао,
не рекавши чак ни јао.
Мрав иде на починак,
зрно пшенице му је учинак
покуписмо га ми, сви.
Добро ће доћи за исхрану
будућег нашег поколења.

Без колебања и гребанја
оде мрав из куће наше.

Обавештење

Подстанара мога прати баба-Рога.

Наизменично,
увек живећи тајним животом,
спаја се нови свет
са новом лепотом,
јер данас,
када се шејтан сматра чистотом,
једино човек чува грозоту,
сваки час спреман
да на престо уздигне срамоту.

НАПОЉЕ, НАПОЉЕ!

(МОНОЛОГ У WC-У)

Та јесу ли ту сви свеци?
А где су жреци?
Нигде жира,
само блато.
Јао!
Хајде, бато, ниси сам.

Направио шуљеве,
провоциро жуљеве,
са свима се сложио,
у ствари их гложио.
А они тупи,
не виде па крећу
кораком дубље у несрећу.

Стубове не боли глава.
Мрачна је светлост на крају,
само плочице беле и црне
црни и бели одсјај дају.

КРВАВИ ШПИРИТУС

Куца на врата,
силујући брата:
гатара.
То је споља.
Унутра, не зна се ко куца.
— А како, а зашто?
Пуца пушка низ поље.
Мисле: после крви
да ће бити боље.
— Можда неко чека испред врата!
Кобна вест мути свест.
— Али не! — опет тишина...
У току је други чин силовања брата.
Педер као гелендер,
играјући самбу уз модерни плесак,
у заносу ногама изврће песак.
Ипак, на пример, није све у шаху!
Страх у кући над страхом у праху.

Један врапчић мали
Стао је на врата,
па се чуди, чуди,
баби која гата.

ЛАНАЦ

Ланац заточеника веже
и дуго га стеже
до првог покрета који годи,
налик ономе у слободи.
Онда се ланац збуни.

Ланац покушаје умртвљује,
неодољиво о ропству снује,
и псује карикама својим
(задња му је то нада).
Али ипак,
без употребе икакве силе
мораће ланац да страда.
Где гада!

Заточеник здрав и чио
излеће
и лети ка небу мио.

ЕСЕНЦИЈА

Револуцијом нашом
живесмо дуго.
Ни лептири нас више
не могу стићи.
Случају ипак препуштам све:
он најбоље зна где су тарабе.

Коинциденција,
каква смејурија,
есенција.
Попиј пред ручак
и не чуди се ако
под ноктом нађеш тучак.

Затвори прозор лименом дагњом
и више ништа не брини,
од сада ти си на висини.
Револуција те штити,
а народ те кити.

КОНЦЕРТ НА ПУТУ

Таласањем испод висина
шуњала се Бранденбуршка тмина.
Концерти као из бајке,
голи побегли од мајке,
ПРИКРАДАЈУ СЕ УШИМА
(писано великим словима).
Виолина не игра улогу
и Бах седи на сеновитом стогу.
А шта ће ту, а шта ће ту,
пита се народ на путу,
необразован, приглуп,
прислеп, приглув,
па ипак при свести,
као вучица жељан вести
првог дана пролећног грања
у сезони самомачевања.

КОЊ, ПТИЦА И СЕКВОЈА

Пада ли град
или вече обмане ради...
Где? Ево га сад!

Коњ на паради.
То ти се чини!
Нема грешке,
јуче сам поред њега ишао пешке.

Падају ли грашке зноја?
Колико су тешке!
Нема ко да призна.

Ко ужива мирис људског зноја?
Топао је лети.
Ко ужива мирис свети?

Птице и богови.

Шта? Ко ме ничу рогови?
Богови, рогови, богови,
ипак су на крају:
рогови.

Пред јутро пада велика птица,
омамљена мирисом зноја.

Рекох:
мора бити моја!

Борба, борба, борба.
Каква се то у победи
кува чорба?
Борба, победа,
управо на пут одлази треће крило.
Нека, победа! — то је све
што је уз пут важно било.
Птица је крива,
а и кртица у среду.
Мрави ће да је поједу.

Из лешине кришом
и сасвим друкчијег кроја
кроз призму млека
израста сломљена секвоја.

А та секвоја,
што се ће тиче,
она није моја.

РАТНИК У СОСУ

На ледини
видех ногу босу.
Иза ње,
крвав ратник у сосу.

— Не, немојте! каже мукли глас.
Ужас! Пропаст! Сунце ври!
Где је тај спас,
или бар неки његов пас?
Трас!
Са рамена слете украс,
украо га слепи час.

Где је ореол који не личи
на кућу, шталу или око
кад се сунце једнако уздигне високо?
У реченици,
у тексту који мисао пречи,
и који пише онај који звечи.

Писац празан и труо
има највише права
да голим лажима удави лава.

Чувао сам се,
али додирнух носом косу,
пренух се,
поново ратник у сосу.

MOON

Браон црква и примадона.
Зашто пада боја са икона?
Може се рећи, двојака звона,
јер одлази споро у невиђење
исконско и провиђење.

Моон стрпоштава,
Моон завештава,
Моон уз ивицу драња
себе прогања
и себе доводи у различита стања.
Нема кривудања усред Моона.

Моон је свемоћна кришка истине,
његове жуте очи, као слине,
мажу крин плави,
тежећи генијалном кривицом ка слави.

ПАКЕТ

Хајдемо,
однећемо пакет господину Клоду
и уз пут унети свежину у воду.
Немој ме по обичају нудити чајем,
јер ће ми се коса пунити очајем,
а нећу ни млеко да ти дајем.
Ево, ево, престајем да лајем,
ал видећете кад саставим почетак са крајем.

Пођимо на пошту журно
да стигнемо време тмурно,
јер није све у ходу журном,
нешто је и у времену тмурном.

Немир кад смо ишли преко точка,
преко планине сиње,
немир у неким деловима пустиње.
Оставићемо трагове, тачке
и кости у пустињи као мачке.

Првим возом отишао је пакет за Клода,
а нама, недостајала је једино вода.

КОВАЧ

Комарац излази из строја,
са носа му се скида боја.
Жице далековода,
није ли то треперећа слобода?

Дајемо ли крик или глас
за један полован спас,
а кези нам се у лице
једна нога друге птице.

Сад се двоје помичу
горе или доле,
у пропалој шупљини између глава.
А пре, пре је била долина,
где је свако сам са собом
могао да спава.

А ево, и у другом реду
одваја се глава од рамена
по савету једног камена.

Три, четири, седам,
нећу, не дам!
да ми уши брује
од електричне струје.
Није ковач само онај који кује,
већ и цело потомство му је.

КРИКЕТ

Сто дана од заласка сунца у четвртак,
отишао сам на крикет у петак.
Позивам на поље разнолику змију
где све заставе се вију,
и нек ме зато гласови оштри бију,
обећавам у тренутку страха,
нестаће змије од мога замаха.

Чему крикет, мамурни људи?
Није за вас пливачко море,
већ сале где се сунце буди,
где се секцирају, секу и боду
комади за слободу.

Северни јелени гледају с југа,
северне фасаде истинитог друга.
Играјући крикет криче птице у лету
јер, ево, спушта се небо ка свету.

Очи вапе, тресу се и гребу,
јер спушта се и свет ка небу.
Гроф држи чврсто своју част у цену,
играјући крикет по сопственом репу.

Играјући крикет, да ли то пуца топ?
Је ли то рат двојице
што се попеше на клупу?
Не, то је продирање шупљине у руну.

После кретања уследи сретање,
које је било утолико чешће
што је пропадање постајало жешће!

АЛИОТ

Ко то дозвољава, ко то трпи
да на свету још живи он,
Алиот, младић јуродиви?
(За немарност сви смо криви).

Кричи крик у мраку и вуче себи,
усамљени псу, гребци,
кревельи се, умри и лези!
Алиот те чува,
за тебе нема ветра који дува.

Извор малишана куља из јама,
Алиот чека.
Крв тече. Дрека. Крв се враћа у јаме,
над јаме. Сурова лица Алиот чека
и дочекује поход орла с дирека.

Ко се то криви поред уста,
ко то без напора живи?
То Алиот чека,
гаврана с дирека.

ОДЈЕДНОМ

мелтном
Пловимо видром, улицом, шаком,
мачном зезаљком ил беснијом барком,
вадимо очи себи или свима,
ко остаје, тај ће и да има!

Бели медвед у служби хризантеме,
глупе су те речи вечито без теме,
само наоко или наслепо лепе,
у крви и прсту наротивно шупље,
у ствари лепотом само више, глупље.

Самурај на ноzi изводи ту тачку
да кад шутне ногом остарелу мачку,
она се врати и здравље поврати
и са новим жаром себи репић скрати.
На Ла Плати, на Палати,
крије возар винске каруце,
стрептомицин, машине и жреце.
Царство видика, царство војника,
реплика и мученика.

Самаром као дамаром,
увек узвиком испред претензија,
неоткривена чека
четврта временска димензија.

Доњом стазом
налет на пљусак воде.
Шодер се круни куд га очи воде.
А пета?
Најближе свом крају света,
по стази стоји па се онда шета.

Од сад,
престају репови и судбоносни џепови.
Уз музику рупа, тром догађај ступа!

ГЛАВНИ КРИВАЦ

Онај што седи у куту тамо
главни је кривац за ово све.
Требало би га ставити у топ
и рећи: хоп!

САДРЖАЈ

О песницима	9
Ја	10
Гангрена	11
Лов на туне	12
Врум	13
Есеј о мом приватном проблему	14
Лампа	15
Хаџије	16
Вика траве	17
Ход	18
Плумдум	19
Пречке	20
Кише	21
Ексер	22
Пажња!	23
Огледала као огледала	24
Језик од злата	25
Зов	26
Трик	27
Напоље, напоље!	28
Крвави шпиритус	29
Ланац	30
Есенција	31
Концерт на путу	32
Коњ, птица и секвоја	33
Ратник у сосу	35
Моон	37
Пакет	38
Ковач	39
Крикет	40
Алиот	42
Одједном	43
Главни кривац	45